

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
29 серпня 2024 року,
протокол № 1.

Перша проректорка, голова методичної ради
університету, кандидатка наук з державного
управління, доцентка

_____ Ірина КОВТУН
29 серпня 2024 року

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 081 Право
галузі знань 08 Право
за заочною формою навчання**

м. Хмельницький
2024

Розробник навчально-методичних матеріалів:

доцент кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, доцент
_____ Олена ГАЛУС
28 серпня 2024 року

Схвалено кафедрою конституційного, адміністративного та фінансового прав 28
серпня 2024 року, протокол № 1.

Завідувач кафедри _____ Олександр БУХАНЕВИЧ
28 серпня 2024 року

Декан юридичного факультету _____ Віктор ЗАХАРЧУК
28 серпня 2024 року

ЗМІСТ

Стор.

1.	Структура вивчення навчальної дисципліни	–	4
	1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	– 4
	1.2.	Лекції	– 4
	1.3.	Семінарські (практичні, лабораторні) заняття	– 6
	1.4.	Самостійна робота студентів	– 7
	1.5.	Індивідуальні завдання	– 23
	1.6.	Підсумковий контроль	– 24
2.	Схема нарахування балів	–	27
3.	Рекомендовані джерела	–	28
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	–	34

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін. зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін. зав.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Конституційне процесуальне право як галузь права, юридична наука та навчальна дисципліна	10	2	2	–	–	6	10	1	–	–	–	9
2.	Виборчий та референдний процеси в Україні	18	4	4	–	–	10	18	2	2	–	–	14
3.	Процесуальні основи роботи Верховної Ради України	12	2	2	–	–	8	12	2	–	–	–	10
4.	Процесуальна регламентація діяльності Президента України та органів виконавчої влади	10	2	2	–	–	6	10	1	2	–	–	7
5.	Конституційно – процесуальні аспекти правового статусу громадянина України	12	2	2	–	–	8	12	1	–	–	–	11
6.	Процесуальні аспекти заснування та діяльності громадських формувань	10	2	2	–	–	6	10	1	–	–	–	9
7.	Конституційне провадження	18	4	4	–	–	10	18	2	2	–	–	14
	Усього годин:	90	18	18	–	–	54	90	10	6	–	–	74

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	2	3	4
1.	Конституційне процесуальне право як галузь права, юридична наука та навчальна дисципліна	2	1
1.1.	Поняття, предмет та метод конституційного процесуального права як галузі права.		
1.2.	Конституційно – процесуальні норми, їх особливості та класифікація.		

1.3.	Конституційно – процесуальні відносини: поняття, зміст, особливості та види.		
1.4.	Джерела конституційного процесуального права: поняття і характеристика.		
1.5.	Конституційне процесуальне право як юридична наука та навчальна дисципліна.		
2.	Виборчий та референдний процеси в Україні	4	2
2.1.	Поняття, принципи, суб'єкти, стадії виборчого процесу в Україні.		
2.2.	Порядок організації і проведення виборів Президента України.		
2.3.	Порядок організації і проведення виборів народних депутатів України.		
2.4.	Порядок організації і проведення місцевих виборів.		
2.5.	Порядок організації і проведення всеукраїнського та місцевих референдумів.		
3.	Процесуальні основи роботи Верховної Ради України	2	1
3.1.	Організація роботи Верховної Ради України. Порядок скликання та проведення сесій Верховної Ради України.		
3.2.	Процедура формування органів Верховної Ради України. Обрання, призначення та відкликання її посадових осіб.		
3.3.	Здійснення законодавчої процедури. Прийняття постанов та інших актів Верховною Радою України, її органами і посадовими особами.		
3.4.	Розгляд і прийняття рішень Верховною Радою України за спеціальними процедурами.		
3.5.	Процедура розгляду питань, пов'язаних із здійсненням Верховною Радою України та її органами контрольних функцій.		
3.6.	Реалізація повноважень народного депутата України у Верховній Раді та її органах. Депутатський запит: процедура винесення, направлення та обговорення відповіді на запит.		
4.	Процесуальна регламентація діяльності Президента України та органів виконавчої влади	2	1
4.1.	Процедури реалізації повноважень Президентом України. Підготовка питання до розгляду Президентом України. Порядок дострокового припинення повноважень Президента України		
4.2.	Порядок прийняття та офіційного оприлюднення актів Президента України та набрання ними чинності. Інститут контрасигнування.		
4.3.	Порядок формування Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади. Підстави і порядок припинення повноважень Кабінету Міністрів України.		
4.4.	Організація роботи Кабінету Міністрів України.		
4.5.	Порядок формування місцевих державних адміністрацій, призначення на посади та припинення діяльності їх посадових осіб.		
4.6.	Організаційно – процедурна діяльність місцевих державних адміністрацій.		
5.	Конституційно – процесуальні аспекти правового статусу громадянина України	2	1
5.1.	Порядок вирішення питань, пов'язаних з громадянством України.		
5.2.	Порядок подачі та розгляду звернень громадян.		
6.	Процесуальні аспекти заснування та діяльності громадських формувань	2	1
6.1.	Поняття, види громадських формувань		
6.2.	Порядок створення та діяльності політичних партій		
6.3.	Підстави, порядок і правові наслідки заборони діяльності політичних партій в Україні		
6.4.	Порядок створення та діяльності громадських організацій.		

7.	Конституційне провадження	4	2
7.1.	Організація і структура Конституційного Суду України.		
7.2.	Порядок відкриття конституційного провадження.		
7.3.	Процедура розгляду конституційних подань та конституційних звернень.		
7.4.	Прийняття рішень та дача висновків Конституційним Судом України.		
	Усього	10	6

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1

Тема 2. Виборчий та референдний процеси в Україні

Питання для усного опитування та дискусії

- 2.1. Поняття, принципи, суб'єкти, стадії виборчого процесу в Україні.
- 2.2. Порядок організації і проведення виборів Президента України.
- 2.3. Порядок організації і проведення виборів народних депутатів України.
- 2.4. Порядок організації і проведення місцевих виборів.
- 2.5. Порядок організації і проведення всеукраїнського та місцевих референдумів.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є : виборчий процес, чергові, позачергові, повторні, проміжні вибори, виборчий округ, виборча дільниця, суб'єкти виборчого процесу, виборчий бар'єр, виборча квота, передвиборна агітація; всеукраїнський референдум, місцевий референдум, призначення референдуму, проголошення референдуму, народна референдум на ініціатива, предмет референдуму, референдний процес.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- підстави та порядок проголошення та призначення виборів народних депутатів;
- порядок створення виборчих округів та виборчих дільниць;
- порядок створення та організація діяльності виборчих комісій;
- особливості складання та уточнення списків виборців на виборах народних депутатів;
- порядок висування кандидатів у народні депутати;
- особливості проведення передвиборної агітації;
- порядок голосування, встановлення підсумків голосування та результатів виборів народних депутатів України.;
- підстави та порядок призначення чергових, позачергових та повторних виборів Президента України;
- порядок створення виборчих округів та виборчих дільниць на виборах Президента України;
- порядок створення та організація діяльності виборчих комісій на виборах Президента України;
- відмінність між повторними виборами та повторним голосуванням;
- особливості складання та уточнення списків виборців на виборах Президента України;
- порядок висування кандидатів на пост Президента України, підстави відмови в реєстрації та скасування реєстрації кандидатів на пост Президента України;
- особливості проведення передвиборної агітації на виборах Президента України;
- порядок голосування, встановлення підсумків голосування та результатів виборів Президента України;
- підстави та порядок проголошення та призначення різних видів місцевих виборів;

- порядок створення виборчих округів та виборчих дільниць на місцевих виборах;
- порядок створення та організація діяльності виборчих комісій на місцевих виборах;
- особливості складання та уточнення списків виборців на місцевих виборах;
- порядок висування кандидатів у депутати та кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови, старости;
- особливості проведення передвиборної агітації на місцевих виборах;
- порядок голосування, встановлення підсумків голосування та результатів місцевих виборів;
- порядок призначення та проголошення всеукраїнського референдуму;
- види всеукраїнських референдумів за предметом;
- обмеження щодо проведення всеукраїнського референдуму;
- стадії всеукраїнського референдуму;
- порядок призначення та предмет місцевого референдуму;
- обмеження щодо проведення місцевого референдуму;
- правові наслідки референдумів.

Семінарське заняття 2

Тема 4. Процесуальна регламентація діяльності Президента України та органів виконавчої влади

- 4.1. Процедури реалізації повноважень Президентом України. Підготовка питання до розгляду Президентом України. Порядок дострокового припинення повноважень Президента України.
- 4.2. Порядок прийняття та офіційного оприлюднення актів Президента України та набрання ними чинності. Інститут контрасигнування.
- 4.3. Порядок формування Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади.
- 4.4. Підстави і порядок припинення повноважень Кабінету Міністрів України.
- 4.5. Організація роботи Кабінету Міністрів України.
- 4.6. Порядок формування місцевих державних адміністрацій, призначення на посади та припинення діяльності їх посадових осіб.
- 4.7. Організаційно – процедурна діяльність місцевих державних адміністрацій.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: глава держави, апарат Президента України, Офіс Президента України, проект акта Президента України, указ, розпорядження, контрасигнування, імпічмент, центральний орган виконавчої влади, місцева державна адміністрація.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- структура апарату Президента України;
- структура Офісу Президента України;
- порядок формування, склад та організація діяльності Ради національної безпеки та оборони України;
- суб'єкти внесення проектів актів Президента;
- поняття та ознаки указів та розпоряджень Президента України;
- порядок контрасигнування актів Президента України;
- процедура усунення Президента України з поста (імпічмент);
- порядок формування та структура Кабінету Міністрів України;
- організація роботи Кабінету Міністрів України;
- порядок формування та організація роботи центральних органів виконавчої влади;
- порядок формування та організація роботи місцевих державних адміністрацій.

Семінарське заняття 3

Тема 7. Конституційне провадження

Питання для усного опитування та дискусії

- 7.1. Організація і структура Конституційного Суду України.
- 7.2. Порядок відкриття конституційного провадження.
- 7.3. Процедура розгляду конституційних подань, конституційних звернень та конституційних скарг.
- 7.4. Прийняття рішень та дача висновків Конституційним Судом України.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами практичних завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: конституційне звернення, конституційне подання, конституційна скарга, колегія суддів Конституційного Суду України, Велика палата, Сенат, засідання, пленарне засідання, суддя-доповідач, рішення, висновок.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- порядок обрання та призначення суддів Конституційного Суду України;
- порядок обрання Голови Конституційного Суду України;
- порядок внесення конституційних подань, конституційних звернень та конституційних скарг;
- порядок відкриття конституційного провадження;
- етапи розгляду конституційних подань, конституційних звернень та конституційних скарг;
- порядок прийняття рішень та дача висновків Конституційним Судом України.

1.4. Самостійна робота студентів

Тема 1. Конституційне процесуальне право як галузь права, юридична наука та навчальна дисципліна

Завдання 1. Визначте, чи охоплюються предметом конституційного процесуального права відносини, що виникають:

- а) в процесі формування державності;
- б) в процесі реалізації прав і свобод громадян;
- в) з приводу формування об'єднань громадян;
- г) з приводу формування господарських товариств.

Завдання 2. Охарактеризуйте предмет та метод правового регулювання наступних галузей права.

Галузь права	Предмет	Метод
Конституційне процесуальне право		
Конституційне право		
Адміністративне право		
Цивільне право		
Кримінальне право		

Питання для самоконтролю

1. Яка відмінність між матеріальними та процесуальними нормами?
2. Які є види юридичного процесу?
3. Що регулює предмет конституційно-процесуального права?

4. Яка існує класифікація конституційно-процесуальних норм?
5. Чи можлива аналогія в конституційному процесі?
6. В чому особливість джерел конституційно-процесуального?

Тема 2. Виборчий та референдний процеси в Україні

Завдання 1. Вирішіть задачу. Центральна виборча комісія відмовилась зареєструвати як кандидата у народні депутати від виборчого списку партії гр-на Н. з мотивів, що він займає посаду сільського голови, а чинне виборче законодавство виключає можливість бути одночасно депутатами двох представницьких органів.

Чи законне це рішення?

Завдання 2. Вирішіть задачу. Центральна виборча комісія за 9 днів до виборів вирішила скасувати реєстрацію всіх кандидатів у депутати, включених до виборчого списку партії А., мотивуючи тим, що дана політична партія значно перевищила встановлені законом розміри власного виборчого фонду.

Чи відповідає закону це рішення?

Завдання 3. Складіть позовну заяву про уточнення списку виборців, позовну заяву щодо рішень, дій чи бездіяльності виборчої комісії (відповідно до статей 172, 173 Кодексу адміністративного судочинства України)

Питання для самоконтролю

1. Які є види виборчих систем?
2. Якими нормативно-правовими актами регулюється порядок проведення виборів в Україні?
3. Які можна виділити критерії класифікації виборів?
4. Перерахуйте принципи виборчого процесу.
5. В чому полягає підготовча стадія виборчого процесу?
6. Як призначаються вибори?
7. В чому полягає різниця між повторними виборами та повторним голосуванням?
8. У яких випадках повертається грошова застава?
9. Які підстави для скасування реєстрації кандидата на пост Президента України?
10. В чому полягає різниця у правовому статусі офіційних спостерігачів від кандидатів на пост Президента України та офіційних спостерігачів від міжнародних організацій?
11. Хто визнає голосування на виборчій дільниці недійсним?
12. Назвіть види виборів народних депутатів України?
13. Що таке виборча квота?
14. Назвіть види виборчих дільниць?
15. Чи є обмеження щодо розміру виборчого фонду політичної партії.
16. В чому полягають особливості проведення перших місцевих виборів?
17. Встановіть, за якими виборчими системами відбуваються вибори депутатів сільських, селищних, міських, районних, обласних рад?
18. Чи вноситься грошова застава при місцевих виборах?
19. Як встановлюються результати місцевих виборів?
20. Які є особливості проведення проміжних місцевих виборів?
21. Коли може бути проведено новий всеукраїнський (місцевий) референдум з питань, що раніше виносилися на відповідний референдум?
22. Хто організовує проведення всеукраїнського референдуму?
23. Скільки необхідно підписів громадян для призначення всеукраїнського та місцевого референдумів?
24. Яка особливість рішень, прийнятих на референдумі?
25. Коли референдум вважається таким, що відбувся?
26. З якого моменту вступає в силу рішення, прийняте на референдумі?

Тема 3. Процесуальні основи роботи Верховної Ради України

Завдання 1. Визначте співвідношення понять „правотворчість”, „нормотворчість” і „законотворчість”.

Завдання 2. Вирішіть задачу. Перша сесія Верховної Ради України нового скликання, яка розпочала свою роботу 12 грудня 2015 року, протягом майже двох місяців не могла обрати Голову Верховної Ради. При цьому частина депутатів наполягала на тому, щоб голосування по кандидатурах Голови Верховної Ради, його першого заступника і заступника проводилось одним бюлетенем, куди б були внесені всі три заздалегідь погоджені кандидатури.

Чи відповідали ці пропозиції вимогам регламенту Верховної Ради?

Завдання 3. Вирішіть задачу. Деякі політики та юристи висловлювали думку про те, що Президент України може розпустити Верховну Раду, якщо вона протягом тривалого часу не зможе сформувати свої керівні органи.

Чи відповідають закону ці пропозиції?

Завдання 4. Вирішіть задачу. Заступник Голови Верховної Ради України, який вів засідання, коментуючи виступи деяких депутатів, стверджував, що їх позиція є хибною, суперечить інтересам України та її народу.

Які порушення регламенту допущені з його боку?

В яких випадках Голова Верховної Ради чи його заступник, який веде засідання, може коментувати виступи депутатів?

Завдання 5. Вирішіть задачу. На деяких засіданнях Верховної Ради України частина депутатів, будучи присутньою у залі засідань, не реєструється. У зв'язку з цим Верховна Рада не може розпочати обговорення через відсутність кворуму. Свої дії депутати пояснюють тим, що вони не згодні з рішенням, які Верховна Рада прийняла напередодні, або заперечують проти включення до порядку денного окремих питань.

Наскільки законною є така позиція? Які заходи впливу може бути вжито до цих депутатів?

Завдання 6. Вирішіть задачу. Під час обговорення Верховною Радою України питання про дострокове звільнення з посади Голови Верховної Ради, один з депутатів запропонував винести його на поіменне голосування.

Чи є правомірною ця пропозиція? Яким у даному разі має бути порядок голосування?

Завдання 7. Вирішіть задачу. Під час виступу одного з депутатів головуєчий декілька разів переривав його через відхилення від теми обговорення і вживання депутатом непристойних виразів. Коли він нагадав про те, що час для виступу вичерпано, депутат зажадав продовжити цей час, мотивуючи свою вимогу тим, що йому заважали виступати як головуєчий, так і деякі депутатські групи, які шуміли і сканували «Ганьба!»

Чи є обґрунтованими заперечення депутата?

Які заходи впливу можна застосувати за порушення порядку на засіданні Верховної Ради?

Завдання 8. Вирішіть задачу. Одна з постанов Верховної Ради України з важливого питання державного життя була прийнята більшістю 226 голосів. Проте наступного дня перевіркою, проведеною за наполяганням окремих депутатів, було встановлено, що 3 депутати, які проголосували «за», в день, коли відбувалося голосування, перебували у закордонному відрядженні, а за них проголосували їх колеги, яким вони залишили свої картки.

Які заходи у зв'язку з цим можуть бути вжиті?

Завдання 9. Вирішіть задачу. Депутат Верховної Ради України звернувся з двома депутатськими запитами одночасно: до Міністра юстиції та до Генерального прокурора. Відповіді, надіслані Секретаріатом Верховної Ради цим посадовим особам, були отримані відповідно через місяць і через півтора місяці. Не погоджуючись з їх змістом, депутат зажадав оголосити їх на засіданні Верховної Ради і надати йому слово для заперечень. Головуючий відмовив у цьому, посилаючись на перевантаження порядку денного іншими питаннями.

Які порушення Регламенту були допущені в цьому випадку?

Завдання 10. Вирішіть задачу. Генеральний прокурор України звернувся з поданням до Верховної Ради про дачу згоди на притягнення до кримінальної відповідальності депутата А. за вчинення службових злочинів. Обговорення цього питання відбулося у відсутності А., який не повернувся з відрядження і залишився проживати в одній з зарубіжних країн. За притягнення до кримінальної відповідальності проголосувало 280 депутатів з 450.

Які в цьому разі допущено порушення процедури?

Завдання 11. Вирішіть задачу. Верховна Рада України в останній місяць своїх повноважень прийняла у другому читанні закон, що стосувався регулювання деяких питань податкових відносин. Перешкодою для прийняття закону у третьому читанні послужило неоднакове тлумачення різними депутатськими групами уже проголосованих статей Закону.

Як повинно бути вирішено це процедурне питання?

Завдання 12. Вирішіть задачу. Кабінет Міністрів України в порядку законодавчої ініціативи вніс до Верховної Ради законопроект з питань регулювання земельних відносин. Законопроект був включений до порядку денного сесії, після чого уряд пішов у відставку, у зв'язку з прийняттям Верховною Радою резолюції недовіри.

Як повинен бути організований розгляд цього законопроекту?

Завдання 13. Вирішіть задачу. За схвалення законопроекту в першому читанні проголосувало 210 депутатів Верховної Ради України з 413 присутніх на пленарному засіданні.

Чи може вважатись законопроект прийнятим у першому читанні?

Завдання 14. Вирішіть задачу. 15 народних депутатів України внесли до Верховної Ради законопроект про внесення змін і доповнень до статті 10 Конституції України.

Чи може бути цей законопроект прийнятий до розгляду?

Завдання 15. Вирішіть задачу. Після закінчення обговорення законопроекту у першому читанні група народних депутатів України запропонувала прийняти його у цілому, мотивуючи це відсутністю будь-яких зауважень.

Висловіть свою думку щодо цієї пропозиції.

Завдання 16. Вирішіть задачу. Під час розгляду Верховною Радою законопроекту у третьому читанні окремі депутати внесли до нього доповнення і поправки. У зв'язку з цим головуючий заявив, що третє читання проводиться лише для внесення редакційних правок, узгодження структурних частин законопроекту, а також його змісту з іншими законами.

Чи можна з цим погодитись?

Завдання 17. Вирішіть задачу. Президент України, використовуючи право відкладального вето, повернув закон, прийнятий Верховною Радою України, на повторний розгляд. Верховна Рада погодилась з пропозиціями Президента по двох статтях і прийняла їх у запропонованій ним редакції, а інші пропозиції відхилила кваліфікованою більшістю голосів. Не погодившись з цим, Президент знову повернув закон для повторного розгляду.

Чи відповідають закону ці дії Президента?

Питання для самоконтролю

- Що означає поняття “ad hoc”?
- Хто відкриває першу сесію новообраної Верховної Ради України?
- Коли проводиться поіменне голосування?
- З якою метою парламентом створюється тимчасова слідча комісія?
- На який термін обирається суддя Верховною Радою України?
- Хто має право виступити з ініціативою про порушення процедури імпічменту?
- Кому належить право законодавчої ініціативи?
- Яка відмінність між поправкою і пропозицією?
- В чому полягає суть трьох читань у Верховній Раді України?
- Протягом якого терміну Президент України має підписати прийнятий закон?
- Які рішення може прийняти Верховна Рада України за наслідками відкладального вето Президента України?
- Які є винятки щодо набрання чинності законами України? Що означає поняття “ad hoc”?
- Хто відкриває першу сесію новообраної Верховної Ради України?
- Коли проводиться поіменне голосування?
- З якою метою парламентом створюється тимчасова слідча комісія?
- На який термін обирається суддя Верховною Радою України?
- Хто має право виступити з ініціативою про порушення процедури імпічменту?
- Кому належить право законодавчої ініціативи?
- Яка відмінність між поправкою і пропозицією?

- В чому полягає суть трьох читань у Верховній Раді України?
- Протягом якого терміну Президент України має підписати прийнятий закон?
- Які рішення може прийняти Верховна Рада України за наслідками відкладального вето Президента України?
- Які є винятки щодо набрання чинності законами України?

Тема 4. Процесуальна регламентація діяльності Президента України та органів виконавчої влади

Завдання 1. Дайте визначення інститута контрасигнування.

Завдання 2. Зобразіть схематично процедуру імпічменту Президента України.

Питання для самоконтролю

1. Хто має право готувати проекти актів Президента України?
2. Коли акти Президента України вступають в законну силу?
3. За яких умов припиняються повноваження Кабінету Міністрів України?
4. В якому разі Верховна Рада України може ставити питання про недовіру Уряду?
5. Хто призначає голів облдержадміністрацій?
6. Які нормативно-правові акти мають право видавати голови місцевих державних адміністрацій? Хто має право готувати проекти актів Президента України?
7. Коли акти Президента України вступають в законну силу?
8. За яких умов припиняються повноваження Кабінету Міністрів України?
9. В якому разі Верховна Рада України може ставити питання про недовіру Уряду?
10. Хто призначає голів облдержадміністрацій?
11. Які нормативно-правові акти мають право видавати голови місцевих державних адміністрацій?

Тема 5. Конституційно – процесуальні аспекти правового статусу громадянина України

Завдання 1. Складіть заяву, пропозицію або скаргу відповідно до закону України „Про звернення громадян”.

Питання для самоконтролю

- 1) Куди подаються документи для оформлення громадянства України?
- 2) Який термін виконання рішень з питань громадянства?
- 3) Які є види звернень громадян?
- 4) Чи підлягають розгляду анонімні звернення громадян?
- 5) В чому полягає процедура обмеження прав і свобод громадян?

Тема 6. Засади заснування та діяльності громадських формувань

Завдання 1. Визначте порядок створення і діяльності громадських об'єднань, їх легалізація та реєстрація.

Завдання 2. Перерахуйте обмеження щодо створення і діяльності політичних партій та громадських організацій.

Завдання 3. Охарактеризуйте процедуру притягнення до відповідальності об'єднань громадян та порядок припинення їх діяльності.

Питання для самоконтролю

1. Яка різниця між реєстрацією і легалізацією об'єднань громадян?
2. Які органи уповноважені приймати рішення про реєстрацію політичних партій?
3. Які підстави відмови у реєстрації політичних партій?
4. Які є обмеження щодо діяльності політичних партій в Україні?
5. Хто не може бути засновником громадської організації?

6. Який порядок припинення діяльності об'єднань громадян?

Тема 7. Конституційне провадження

Завдання 1. Складіть проект конституційного подання, конституційного звернення, конституційної скарги.

Завдання 2. Проаналізуйте порядок виконання рішень і висновків Конституційного Суду України.

Питання для самоконтролю

1. З ким погоджує Президент України кандидатуру на посаду судді Конституційного Суду України?
2. Хто вважається обраним на посаду судді конституційного Суду України?
3. Яка відмінність між конституційним поданням, конституційним зверненням та конституційною скаргою?
4. Яка роль судді-доповідача у конституційному провадженні?
5. Коли є повноважним пленарне засідання Великої палати Конституційного Суду України?
6. Коли рішення Конституційного Суду України вступає в силу?

1.4.2. Контрольна робота

Протягом вивчення навчальної дисципліни «Конституційне процесуальне право» виконується контрольна робота для визначення рівня знань студентів з тем, передбачених тематичним планом. У завдання контрольної роботи включаються теоретичні питання, що передбачають подання студентами двох розгорнутих відповідей та виконання одного практичного завдання (розв'язок задачі) на знання норм Конституції та законів України.

1.4.2.1. Завдання для контрольної роботи

Варіант № 1

Теоретичні питання:

1. Поняття, предмет та метод конституційного процесуального права як галузі права.
2. Процедури реалізації повноважень Президентом України.

Задача.

Центральна виборча комісія відмовилась зареєструвати як кандидата у народні депутати від виборчого списку партії гр-на Н. з мотивів, що він займає посаду сільського голови, а чинне виборче законодавство виключає можливість бути одночасно депутатами двох представницьких органів.

Чи законне це рішення?

Варіант № 2

Теоретичні питання:

1. Конституційно – процесуальні норми, їх особливості та класифікація.
2. Підготовка питання до розгляду Президентом України.

Задача.

Центральна виборча комісія за 9 днів до виборів вирішила скасувати реєстрацію всіх кандидатів у депутати, включених до виборчого списку партії А., мотивуючи тим, що дана політична партія значно перевищила встановлені законом розміри власного виборчого фонду.

Чи відповідає закону це рішення?

Варіант № 3

Теоретичні питання:

1. Конституційно – процесуальні відносини: поняття, зміст, особливості та види.

2. Порядок прийняття та офіційного оприлюднення актів Президента України та набрання ними чинності.

Задача.

Перша сесія Верховної Ради України нового скликання, яка розпочала свою роботу 12 грудня 2015 року, протягом майже двох місяців не могла обрати Голову Верховної Ради. При цьому частина депутатів наполягала на тому, щоб голосування по кандидатурах Голови Верховної Ради, його першого заступника і заступника проводилось одним бюлетенем, куди б були внесені всі три заздалегідь погоджені кандидатури.

Чи відповідали ці пропозиції вимогам регламенту Верховної Ради?

Варіант № 4

Теоретичні питання:

1. Джерела конституційного процесуального права: поняття і характеристика.
2. Інститут контрасигнування.

Задача.

Деякі політики та юристи висловлювали думку про те, що Президент України може розпустити Верховну Раду, якщо вона протягом тривалого часу не зможе сформувати свої керівні органи.

Чи відповідають закону ці пропозиції?

Варіант № 5

Теоретичні питання:

1. Конституційне процесуальне право як юридична наука. Методологія науки.
2. Порядок формування Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади.

Задача.

Заступник Голови Верховної Ради України, який вів засідання, коментуючи виступи деяких депутатів, стверджував, що їх позиція є хибною, суперечить інтересам України та її народу.

Які порушення регламенту допущені з його боку?

В яких випадках Голова Верховної Ради чи його заступник, який веде засідання, може коментувати виступи депутатів?

Варіант № 6

Теоретичні питання:

1. Поняття, принципи, суб'єкти, стадії виборчого процесу в Україні.
2. Підстави і порядок припинення повноважень Кабінету Міністрів України.

Задача.

На деяких засіданнях Верховної Ради України частина депутатів, будучи присутньою у залі засідань, не реєструється. У зв'язку з цим Верховна Рада не може розпочати обговорення через відсутність кворуму. Свої дії депутати пояснюють тим, що вони не згодні з рішенням, які Верховна Рада прийняла напередодні, або заперечують проти включення до порядку денного окремих питань.

Наскільки законною є така позиція? Які заходи впливу може бути вжито до цих депутатів?

Варіант № 7

Теоретичні питання:

1. Правове регулювання порядку проведення виборів в Україні.
2. Організація роботи Кабінету Міністрів України.

Задача.

Під час обговорення Верховною Радою України питання про дострокове звільнення з посади Голови Верховної Ради, один з депутатів запропонував винести його на поіменне голосування.

Чи є правомірною ця пропозиція? Яким у даному разі має бути порядок голосування?

Варіант № 8

Теоретичні питання:

1. Організаційно – правові заходи по підготовці і проведенню виборів народних депутатів України.
2. Порядок формування місцевих державних адміністрацій, призначення на посади та припинення діяльності їх посадових осіб.

Задача.

Під час виступу одного з депутатів головуєчий декілька разів переривав його через відхилення від теми обговорення і вживання депутатом непристойних виразів. Коли він нагадав про те, що час для виступу вичерпано, депутат зажадав продовжити цей час, мотивуючи свою вимогу тим, що йому заважали виступати як головуєчий, так і деякі депутатські групи, які шуміли і сканували «Ганьба!»

Чи є обґрунтованими заперечення депутата?

Які заходи впливу можна застосувати за порушення порядку на засіданні Верховної Ради?

Варіант № 9

Теоретичні питання:

1. Порядок висунування та реєстрації кандидатів у народні депутати України.
2. Організаційно – процедурна діяльність місцевих державних адміністрацій.

Задача.

Одна з постанов Верховної Ради України з важливого питання державного життя була прийнята більшістю 226 голосів. Проте наступного дня перевіркою, проведеною за наполяганням окремих депутатів, було встановлено, що 3 депутати, які проголосували «за», в день, коли відбувалося голосування, перебували у закордонному відрядженні, а за них проголосували їх колеги, яким вони залишили свої картки.

Які заходи у зв'язку з цим можуть бути вжиті?

Варіант № 10

Теоретичні питання:

1. Організація голосування, підрахунок голосів виборців, встановлення підсумків голосування та встановлення результатів виборів народних депутатів України.
2. Сесія як основна організаційно – правова форма роботи місцевої ради. Порядок скликання та правомочність сесії.

Задача.

Депутат Верховної Ради України звернувся з двома депутатськими запитамі одночасно: до Міністра юстиції та до Генерального прокурора. Відповіді, надіслані Секретаріатом Верховної Ради цим посадовим особам, були отримані відповідно через місяць і через півтора місяці. Не погоджуючись з їх змістом, депутат зажадав оголосити їх на засіданні Верховної Ради і надати йому слово для заперечень. Головуючий відмовив у цьому, посиляючись на переважання порядку денного іншими питаннями.

Які порушення Регламенту були допущені в цьому випадку?

Варіант № 11

Теоретичні питання:

1. Організаційно – правові заходи по підготовці виборів Президента України.
2. Порядок прийняття рішень місцевою радою. Голосування в органах місцевого самоврядування.

Задача.

Генеральний прокурор України звернувся з поданням до Верховної Ради про дачу згоди на притягнення до кримінальної відповідальності депутата А. за вчинення службових злочинів. Обговорення цього питання відбулося у відсутності А., який не повернувся з відрядження і

залишився проживати в одній з зарубіжних країн. За притягнення до кримінальної відповідальності проголосувало 280 депутатів з 450.

Які в цьому разі допущено порушення процедури?

Варіант № 12

Теоретичні питання:

1. Порядок висування та реєстрації кандидатів на пост Президента України.
2. Організація роботи постійних комісій та тимчасових контрольних комісій місцевих рад.

Задача.

Верховна Рада України в останній місяць своїх повноважень прийняла у другому читанні закон, що стосувався регулювання деяких питань податкових відносин. Перешкодою для прийняття закону у третьому читанні послужило неоднакове тлумачення різними депутатськими групами уже проголосованих статей Закону.

Як повинно бути вирішено це процедурне питання?

Варіант № 13

Теоретичні питання:

1. Порядок проведення передвиборної агітації.
2. Організація роботи виконавчих органів місцевих рад.

Задача.

Кабінет Міністрів України в порядку законодавчої ініціативи вніс до Верховної Ради законопроект з питань регулювання земельних відносин. Законопроект був включений до порядку денного сесії, після чого уряд пішов у відставку, у зв'язку з прийняттям Верховною Радою резолюції недовіри.

Як повинен бути організований розгляд цього законопроекту?

Варіант № 14

Теоретичні питання:

1. Порядок проведення голосування в день виборів, підрахунку голосів виборців та встановлення підсумків голосування і результатів виборів Президента України.
2. Процедура затвердження місцевого бюджету і внесення до нього змін. Затвердження звіту про виконання місцевого бюджету.

Задача.

За схвалення законопроекту в першому читанні проголосувало 210 депутатів Верховної Ради України з 413 присутніх на пленарному засіданні.

Чи може вважатись законопроект прийнятим у першому читанні?

Варіант № 15

Теоретичні питання:

1. Особливості організації і проведення місцевих виборів.
2. Здійснення місцевими радами контрольних функцій та повноважень.

Задача.

15 народних депутатів України внесли до Верховної Ради законопроект про внесення змін і доповнень до статті 10 Конституції України.

Чи може бути цей законопроект прийнятий до розгляду?

Варіант № 16

Теоретичні питання:

1. Поняття та загальні засади референдного процесу в Україні.
2. Організація роботи сільського, селищного, міського голови.

Задача.

Після закінчення обговорення законопроекту у першому читанні група народних депутатів України запропонувала прийняти його у цілому, мотивуючи це відсутністю будь-яких зауважень.

Висловіть свою думку щодо цієї пропозиції.

Варіант № 17

Теоретичні питання:

1. Основні стадії організації і проведення всеукраїнського референдуму.
2. Порядок вирішення питань, пов'язаних з громадянством України (набуття, припинення громадянства, скасування рішень про набуття громадянства України).

Задача.

Під час розгляду Верховною Радою законопроекту у третьому читанні окремі депутати внесли до нього доповнення і поправки. У зв'язку з цим головуючий заявив, що третє читання проводиться лише для внесення редакційних правок, узгодження структурних частин законопроекту, а також його змісту з іншими законами.

Чи можна з цим погодитись?

Варіант № 18

Теоретичні питання:

1. Проблеми правового регулювання організації і проведення місцевих референдумів.
2. Порядок подачі пропозицій, заяв і скарг громадян. Вимоги до звернення.

Задача.

Президент України, використовуючи право відкладального вето, повернув закон, прийнятий Верховною Радою України, на повторний розгляд. Верховна Рада погодилась з пропозиціями Президента по двох статтях і прийняла їх у запропонованій ним редакції, а інші пропозиції відхилила кваліфікованою більшістю голосів. Не погодившись з цим, Президент знову повернув закон для повторного розгляду.

Чи відповідають закону ці дії Президента?

Варіант № 19

Теоретичні питання:

1. Порядок скликання та проведення сесій Верховної Ради України.
2. Процедура розгляду пропозицій, заяв і скарг громадян. Строки розгляду.

Задача.

Перша сесія Верховної Ради України нового скликання, яка розпочала свою роботу 12 грудня 2015 року, протягом майже двох місяців не могла обрати Голову Верховної Ради. При цьому частина депутатів наполягала на тому, щоб голосування по кандидатурах Голови Верховної Ради, його першого заступника і заступника проводилось одним бюлетенем, куди б були внесені всі три заздалегідь погоджені кандидатури.

Чи відповідали ці пропозиції вимогам регламенту Верховної Ради?

Варіант № 20

Теоретичні питання:

1. Процедура формування органів Верховної Ради України. Обрання, призначення та відкликання її посадових осіб.
2. Прийняття рішення по зверненнях громадян та доведення їх до громадянина. Оскарження прийнятого рішення. Діловодство щодо звернень громадян.

Задача.

На деяких засіданнях Верховної Ради України частина депутатів, будучи присутньою у залі засідань, не реєструється. У зв'язку з цим Верховна Рада не може розпочати обговорення через відсутність кворуму. Свої дії депутати пояснюють тим, що вони не згодні з рішенням, які Верховна Рада прийняла напередодні, або заперечують проти включення до порядку денного окремих питань.

Наскільки законною є така позиція? Які заходи впливу може бути вжито до цих депутатів?

Варіант № 21

Теоретичні питання:

1. Розгляд і прийняття рішень Верховною Радою України за спеціальними процедурами.
2. Порядок реалізації права громадян на участь у місцевому самоврядуванні.

Задача.

Одна з постанов Верховної Ради України з важливого питання державного життя була прийнята більшістю 226 голосів. Проте наступного дня перевіркою, проведеною за наполяганням окремих депутатів, було встановлено, що 3 депутати, які проголосували «за», в день, коли відбувалося голосування, перебували у закордонному відрядженні, а за них проголосували їх колеги, яким вони залишили свої картки.

Які заходи у зв'язку з цим можуть бути вжиті?

Варіант № 22

Теоретичні питання:

1. Процедура розгляду питань, пов'язаних із здійсненням Верховною Радою України та її органами контрольних функцій.
2. Порядок проведення загальних зборів громадян за місцем проживання.

Задача.

Кабінет Міністрів України в порядку законодавчої ініціативи вніс до Верховної Ради законопроект з питань регулювання земельних відносин. Законопроект був включений до порядку денного сесії, після чого уряд пішов у відставку, у зв'язку з прийняттям Верховною Радою резолюції недовіри.

Як повинен бути організований розгляд цього законопроекту?

Варіант № 23

Теоретичні питання:

1. Реалізація повноважень народного депутата України у Верховній Раді та її органах.
2. Процедура внесення місцевих ініціатив на розгляд місцевої ради.

Задача.

15 народних депутатів України внесли до Верховної Ради законопроект про внесення змін і доповнень до статті 10 Конституції України.

Чи може бути цей законопроект прийнятий до розгляду?

Варіант № 24

Теоретичні питання:

1. Депутатський запит: процедура винесення, направлення та обговорення відповіді на запит.
2. Порядок створення і діяльності об'єднань громадян, їх легалізація та реєстрація.

Задача.

Верховна Рада України прийняла Закон «Про внесення змін до Закону України про Конституційний Суд України», відповідно до якого Конституційному Суду було заборонено розглядати питання відповідності Конституції України (на конституційність) законів про внесення змін до Конституції України, які вже були прийняті парламентом і набрали чинності, а також законів, прийнятих на референдумі. Група народних депутатів у кількості 53 осіб подала до Конституційного Суду України конституційне звернення здійснити офіційне тлумачення цього Закону, пояснивши, чи мав право парламент його приймати. Які повноваження має Конституційний Суд України щодо перевірки на конституційність законів України? Яке рішення повинен прийняти Конституційний Суд України?

Варіант № 25

Теоретичні питання:

1. Поняття законодавчого процесу і його стадії.
2. Обмеження щодо створення і діяльності політичних партій та громадських організацій.

Задача.

Колишній народний депутат України, уважно прочитавши Закон України “Про інформацію”, дійшов висновку, що деякі його статті суперечать Конституції України. Узв’язку з цим він звернувся до Конституційного Суду України з конституційним зверненням, в якому просив визнати відповідні положення Закону України “Про інформацію” неконституційними. Які існують форми звернення до Конституційного Суду України? Визначте основні положення можливого рішення Конституційного Суду України за результатами розгляду конституційного звернення колишнього народного депутата України.

Варіант № 26

Теоретичні питання:

1. Порядок здійснення законодавчої процедури. Підготовка законопроектів та їх експертиза.
2. Процедура притягнення до відповідальності об’єднань громадян та порядок припинення їх діяльності.

Задача

Кабінетом Міністрів України було направлено подання Президенту України з пропозицією щодо скасування акту Київської міської державної адміністрації, що суперечить Конституції України з одночасним зупиненням її дії.

Чи входить до повноважень Кабінету Міністрів України розгляд зазначеного питання? Які дії мають йти від Президента України? Чи координує Кабінет Міністрів України діяльність місцевих державних адміністрацій щодо виконання Конституції та законів України, актів Президента України, актів Кабінету Міністрів України, органів виконавчої влади вищого рівня, здійснення на відповідній території інших наданих місцевим державним адміністраціям повноважень?

Варіант № 27

Теоретичні питання:

1. Внесення законодавчих пропозицій, законопроектів та поправок, їх експертиза і обговорення.
2. Організація і структура Конституційного Суду України.

Задача.

Діяльність політичної партії «Зірка» була припинена за рішенням суду, тому що у своїй рекламній компанії її члени розривали прапор Української держави. Проте політична партія продовжувала свою діяльність та агітувала громадян до вступу.

Які заходи повинні бути застосовані до політичної партії відповідно до закону? Хто має право притягнути до відповідальності в цьому випадку?

Варіант № 28

Теоретичні питання:

1. Розгляд законодавчих пропозицій, законопроектів та поправок. Прийняття законодавчих пропозицій, законів, поправок.
2. Порядок відкриття конституційного провадження.

Задача.

Верховна Рада України внесла зміни до Закону про громадські об’єднання, якими запроваджено норму щодо заборони членства в громадських організаціях осіб, які не є громадянами України, а також обмежила членство в таких організаціях віковим цензом (16 років).

Чи є правомірними такі зміни?

Чи відповідають такі положення закону Конституції України?

Які межі втручання держави у сферу громадянського суспільства? Чим вони визначаються?

Варіант № 29

Теоретичні питання:

1. Процедура підписання законів та їх оприлюднення.
2. Процедура розгляду конституційних подань, конституційних звернень та конституційних скарг.

Задача.

Працівниками управління комунальною власністю (спільною власністю територіальних громад) обласної державної адміністрації було прийнято рішення про утворення осередку однієї із зареєстрованих в Україні політичних партій у цьому управлінні. Інші працівники управління, які не є членами цієї політичної партії, виступили проти такої ідеї по тій причині, що вказана політична партія не представлена в обласній раді, і запропонували утворити осередок іншої політичної партії – яка має більшість депутатських мандатів в обласній раді.

Проаналізуйте ситуацію та дайте конституційно-правову оцінку діям працівників облдержадміністрації.

Варіант № 30

Теоретичні питання:

1. Прийняття постанов та інших актів Верховною Радою України, її органами і посадовими особами.
2. Прийняття рішень та дача висновків Конституційним Судом України.

Задача.

Громадянин України за вчинене на шкоду суверенітету України шпигунство та надання іноземній державі допомоги в проведенні підривної діяльності проти України засуджений до позбавлення волі строком на 10 років. Однією з фракцій Львівської обласної ради направлено звернення до Президента України про позбавлення вказаної особи громадянства України. Як повинен вчинити Президент в такому випадку?

1.4.2.2. Методичні рекомендації до виконання контрольних робіт

Контрольна робота є закономірним підсумком теоретичної та практичної роботи студента протягом вивчення дисципліни – Конституційне процесуальне право.

Виконання контрольної роботи передбачає:

- закріплення та поглиблення теоретичних та практичних знань студентів;
- виявлення здатності студента визначати та аналізувати наукові та практичні проблеми;
- напрацювання та розвиток навичок самостійної роботи;
- формування навичок опрацювання нормативних джерел та наукової літератури.

Студентам пропонується *тридцять варіантів* контрольних робіт. Кожний варіант містить два теоретичних питання та одна практичне завдання з різних тем навчального курсу, що дає можливість студенту опрацювати якнайбільше нормативних актів і інших джерел та, відповідно, впливає на підвищення рівня знань студентів заочної форми навчання. Змістом викладу теоретичних питань контрольної роботи є дослідження питань, що пропонуються, ступеня і стану їх наукової розробки. Практичне завдання передбачає розв'язок конкретної юридичної ситуації з використанням чинної нормативно-правової бази.

Закріплення варіантів роботи за студентами здійснює навчальний відділ. Після закріплення варіанту контрольної роботи студент повинен розпочати роботу над нормативними актами та іншими джерелами, які рекомендуються до використання (перелік нормативних актів, підручників, посібників, періодичні матеріали наведені в списку джерел до відповідних тем наприкінці методичних рекомендацій (Розділ 8.).

Контрольну роботу студенти виконують самостійно, дотримуючись рекомендованої структури та вимог до технічного оформлення.

- Процес підготовки контрольної роботи складається з таких етапів:
- опрацювання літератури та нормативно-правових актів;
 - систематизація зібраного матеріалу;
 - підготовка відповідей на теоретичні питання та розв'язок практичного завдання;
 - оформлення контрольної роботи та передача у навчальну частину заочного факультету.

За своєю структурою контрольна робота складається з плану, основної частини та списку використаних джерел і літератури. В разі потреби можуть мати місце додатки.

План розміщується на окремій сторінці, яка буде другою сторінкою роботи і в ньому вказуються назви питань та сторінки, на яких вони розміщені.

Основана частина роботи – це відповіді на теоретичні питання та розв'язок задачі. Відповідь на кожне питання повинна мати заголовок і починатися з нової сторінки.

При висвітленні питань контрольної роботи слід мати на увазі, що обов'язковим є використання Конституції України, законів України та інших нормативних актів. Для цього студент повинен при розкритті того чи іншого питання робити посилання на нормативні акти. Наприклад, якщо студент розкриває питання про систему місцевого самоврядування, то він повинен використати Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні”, вказати конкретну норму (ст. 10; або ст. 20) і зробити відповідну зноску.

Вирішення задачі передбачає юридичний аналіз справи, пошук норм закону, які регулюють дані правовідносини та розв'язок справи по суті.

Висновок при вирішенні задачі повинен ґрунтуватись лише посиланнями на нормативно-правові акти.

Використовуйте лише чинні нормативно-правові акти, з врахуванням останніх змін та доповнень до них. Посилання на застарілий нормативний матеріал є підставою для не зарахування контрольної роботи!

При написанні роботи студент повинен обов'язково вказувати джерело опублікування нормативно-правових актів, а також посилатись на авторів та наукові джерела, з яких запозичені матеріали або окремі цитати.

Посилання робляться відповідно до методичних вимог щодо виконання контрольних та інших робіт студентами вищих навчальних закладів, вони наводяться у формі квадратних дужок з зазначеннями номеру джерела відповідно до нумерації у списку використаних джерел.

Щодо використання наукових джерел, наприклад, у тексті наводиться ...Кравченко В.В. зазначає, що «з огляду на політичну структурованість парламенту постає проблема відповідності принципу вільного мандата вимогам фракційної дисципліни...» [4, с. 35], де 4 – номер джерела у списку джерел на прикінці роботи, а 35 – це сторінка, з якої отримана цитата. В списку джерел наводиться наступний опис: 4. Кравченко В.В. Конституційне право України: Навчальний посібник. Вид. 4-те, виправл. та доповн. К.: Атіка, 2007. С.254. Щодо нормативно-правових актів, в тексті у квадратних дужках вказується номер джерела, наприклад [5], а в списку використаних джерел:

5. Про політичні партії: Закон України від 5.04.2001 р. ВВРУ. 2001. №23. Ст. 118.

При закінченні відповіді на кожне питання контрольної роботи слід робити короткий висновок.

Список використаних джерел є обов'язковою складовою частиною контрольної роботи, який наводиться в кінці роботи і складається на вибір студента: а) в алфавітному порядку; б) в порядку виникнення джерел в тексті контрольної роботи; в) в спеціальному порядку – спочатку нормативні акти (за юридичною силою), потім наукова література в алфавітному порядку згідно вимог держаного стандарту. *Звертайте особливу увагу на дотримання стандартів щодо оформлення джерел.*

Оформлення контрольної роботи. Сторінки контрольної роботи мають бути пронумеровані. Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включається до загальної

нумерації, проте, номер на ньому не ставиться. Титульний аркуш контрольної роботи оформляється за встановленим зразком.

Контрольна робота має бути підготовлена у вигляді друкованого тексту чи акуратно виконаного рукопису українською мовою, без помилок і виправлень, з одного звороту білого аркушу формату А4 (210 мм х 297 мм) з дотриманням прийнятих у діловодстві стандартних берегів : лівого – 30 мм, верхнього та нижнього – 20 мм, правого – не менше 10 мм.

Загальний обсяг контрольної роботи, включаючи список використаних джерел має складати 12-15 сторінок. При друкованому виконанні – шрифт Times New Roman, розмір – 14, інтервал – 1,5.

Виконана контрольна робота подається у навчальний відділ заочного факультету не пізніше терміну, вказаному у плані-графіку навчального процесу на поточний навчальний рік.

При зарахуванні контрольної роботи викладач оцінює повноту розкриття питань, правильність та аргументованість вирішення практичного завдання, якість оформлення роботи та джерел, які були використанні для її написання.

Контрольна робота, яка отримала позитивну оцінку, вважається зарахованою. Контрольна робота, що не зарахована, повертається студентові на доопрацювання. Викладач має право в разі виникнення сумнівів щодо самостійності виконання контрольної роботи або з метою з'ясування інших питань по роботі провести захист роботи, що здійснюється під час сесії до складання екзамену з дисципліни.

Виклад контрольної роботи подається за наведеним нижче порядком.

ПЛАН

	Стор.
1. Перше питання	3
2. Друге питання	6
Задача	9
Список використаних джерел	12

1. Перше питання

(Виклад змісту першого розділу)

2. Друге питання

(Виклад змісту другого розділу)

Задача

(Виклад розв'язку)

Список використаних джерел

1. . . . (реквізити джерела)

2. . . . (реквізити джерела), (і т.д. відповідно до вимог оформлення списку джерел).

Титульний аркуш контрольної роботи оформлюється за зразком 1.

**ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Заочна форма навчання**

**Навчальна дисципліна:
Конституційне процесуальне право**

**КОНТРОЛЬНА РОБОТА
Варіант №**

Виконала:
**Хавронюк
Вікторія Дмитрівна,**
студент 2 курсу
зі спеціальності
081 Право

Перевірила:
Галус Олена Олександрівна,
к.ю.н, доцент

1.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання передбачаються у формі рефератів-оглядів. Завдання обирається студентом на початку семестру і виконується за ustalеними вимогами.

1.5.1. Основні вимоги до написання рефератів-оглядів

При виконанні індивідуального завдання необхідно взяти до уваги, що реферат (лат. *refere* – доношу, повідомляю, переказую) – це короткий переказ змісту наукової роботи, книги або вчення, оформлене у вигляді письмової публічної доповіді; доповідь на задану тему, зроблена на основі критичного огляду відповідних джерел інформації (наукових праць, літератури по темі).

Зі свого боку, реферат-огляд складається на основі декількох джерел і зіставляє різні точки зору з досліджуваного питання.

Реферат-огляд, незалежно від теми, містить визначені реквізити: титульна сторінка встановленого зразка, вступ, розділи, висновки, список використаних джерел і додатки (у разі необхідності).

Обов'язково в тексті повинні бути посилання на джерела, що були використані при написанні реферату. Посилання подаються у квадратних дужках з вказівкою номера джерела, за яким воно внесене у список використаних джерел, та сторінки (якщо подається точна цитата або числові дані), наприклад [3, с.8].

Технічні вимоги: текст має бути набраний шрифтом Times New Roman, 14 кеглем через 1,5 інтервали. Поля: верхнє – 2,0 см, нижнє – 2,0 см, ліве – 3,0 см, праве – 1,0 см. Загальний обсяг реферату-огляду – до 15 сторінок формату А4.

1.5.2. Темы рефератів-оглядів

1. Санкції в конституційному процесуальному праві України.
2. Докази в конституційному процесуальному праві.
3. Вибори як процес формування представницьких органів та обрання посадових осіб.
4. Поняття, принципи та суб'єкти виборчого процесу.
5. Загальна характеристика стадій виборчого процесу.
6. Порядок оскарження рішень, дій та бездіяльності виборчих комісій в період виборчої кампанії.
7. Порядок реалізації громадянами України виборчого права.
8. Порядок ведення передвиборної агітації в Україні.
9. Обмеження щодо ведення передвиборної агітації в Україні.
10. Процедура вступу на посаду та дострокового припинення повноважень Президента України.
11. Процедури реалізації повноважень Президентом України.
12. Порядок прийняття та офіційного оприлюднення актів Президента України та набрання ними чинності.
13. Інститут контрасигнування.
14. Процедура встановлення неможливості виконання Президентом України своїх повноважень.
15. Порядок формування Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади.
16. Підстави і порядок припинення повноважень Кабінету Міністрів України.
17. Організація роботи Кабінету Міністрів України.
18. Порядок прийняття нормативно – правових актів Кабінетом Міністрів України та їх офіційне оприлюднення.
19. Порядок формування місцевих державних адміністрацій, призначення на посади та припинення діяльності їх посадових осіб.
20. Порядок і процедура вирішення питань, пов'язаних з проведенням конституційної реформи, внесення змін до Конституції України.
21. Конституційний процес: поняття та стадії.

22. Процедура підготовки, подання та розгляду законопроекту про внесення змін до Конституції України.
23. Порядок створення і діяльності об'єднань громадян, їх легалізація та реєстрація.
24. Обмеження щодо створення і діяльності політичних партій та громадських організацій.
25. Процедура відмови у реєстрації політичних партій та громадських організацій. Порядок вирішення спірних питань, пов'язаних із створенням і діяльністю об'єднань громадян.
26. Діяльність об'єднань громадян по реалізації прав і свобод та законних інтересів громадян.
27. Процедура притягнення до відповідальності об'єднань громадян та порядок припинення їх діяльності.
28. Конституційна відповідальність: поняття, види, підстави застосування.
29. Процедура розгляду питань про конституційну відповідальність та порядок її застосування.
30. Особливості розгляду питань про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України.
31. Процедура усунення з поста Президента України.
32. Процедури відповідальності Кабінету Міністрів України.
33. Порядок дострокового припинення повноважень Верховної Ради Автономної Республіки Крим та зупинення дії її нормативно – правових актів.
34. Порядок скасування, зупинення, відміни рішень та актів в конституційному процесуальному праві України.
35. Відповідальність за порушення законодавства про референдуми.
36. Конституційно – правова відповідальність за порушення виборчого законодавства.
37. Відповідальність за порушення законодавства про об'єднання громадян.

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі письмового заліку.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Поняття, предмет та метод конституційного процесуального права як галузі права.
2. Конституційно – процесуальні норми, їх особливості та класифікація.
3. Відмінність конституційно – процесуальних норм від інших правових норм.
4. Конституційно – процесуальні відносини: поняття, зміст, особливості та види.
5. Підстави виникнення, зміни і припинення конституційно – процесуальних відносин.
6. Джерела конституційного процесуального права: поняття і характеристика.
7. Конституційне процесуальне право як юридична наука. Методологія науки.
8. Конституційне процесуальне право як навчальна дисципліна.
9. Загальна характеристика виборчого процесу в Україні.
10. Поняття, принципи, суб'єкти, стадії виборчого процесу в Україні.
11. Правове регулювання порядку проведення виборів в Україні.
12. Організаційно – правові заходи по підготовці і проведенню виборів народних депутатів України.
13. Порядок висування та реєстрації кандидатів у народні депутати України.
14. Організація голосування, підрахунок голосів виборців, встановлення підсумків голосування та встановлення результатів виборів народних депутатів України.
15. Організаційно – правові заходи по підготовці виборів Президента України.
16. Порядок висування та реєстрації кандидатів на пост Президента України.
17. Порядок проведення передвиборної агітації.
18. Порядок проведення голосування в день виборів, підрахунку голосів виборців та встановлення підсумків голосування і результатів виборів Президента України.
19. Поняття та загальні засади референдного процесу в Україні.
20. Основні стадії організації і проведення всеукраїнського референдуму.
21. Порядок скликання та проведення сесій Верховної Ради України.

22. Процедура формування органів Верховної Ради України. Обрання, призначення та відкликання її посадових осіб.
23. Розгляд і прийняття рішень Верховною Радою України за спеціальними процедурами.
24. Процедура розгляду питань, пов'язаних із здійсненням Верховною Радою України та її органами контрольних функцій.
25. Реалізація повноважень народного депутата України у Верховній Раді та її органах.
26. Депутатський запит: процедура винесення, направлення та обговорення відповіді на запит.
27. Поняття законодавчого процесу і його стадії.
28. Порядок здійснення законодавчої процедури. Підготовка законопроектів та їх експертиза.
29. Внесення законодавчих пропозицій, законопроектів та поправок, їх експертиза і обговорення.
30. Розгляд законодавчих пропозицій, законопроектів та поправок. Прийняття законодавчих пропозицій, законів, поправок.
31. Процедура підписання законів та їх оприлюднення.
32. Прийняття постанов та інших актів Верховною Радою України, її органами і посадовими особами.
33. Порядок і процедура вирішення питань, пов'язаних з проведенням конституційної реформи, внесення змін до Конституції України.
34. Поняття та стадії конституційного процесу.
35. Процедури реалізації повноважень Президентом України.
36. Підготовка питання до розгляду Президентом України.
37. Порядок прийняття та офіційного оприлюднення актів Президента України та набрання ними чинності.
38. Інститут контрасигнування.
39. Порядок формування Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади.
40. Підстави і порядок припинення повноважень Кабінету Міністрів України.
41. Організація роботи Кабінету Міністрів України.
42. Порядок формування місцевих державних адміністрацій, призначення на посади та припинення діяльності їх посадових осіб.
43. Організаційно – процедурна діяльність місцевих державних адміністрацій.
44. Порядок вирішення питань, пов'язаних з громадянством України (набуття, припинення громадянства, скасування рішень про набуття громадянства України).
45. Порядок подачі пропозицій, заяв і скарг громадян. Вимоги до звернення.
46. Процедура розгляду пропозицій, заяв і скарг. Строки розгляду.
47. Прийняття рішення по зверненнях громадян та доведення їх до громадянина. Оскарження прийнятого рішення. Діловодство щодо звернень громадян.
48. Порядок створення і діяльності об'єднань громадян, їх легалізація та реєстрація.
49. Обмеження щодо створення і діяльності політичних партій та громадських організацій.
50. Процедура відмови у реєстрації політичних партій та громадських організацій.
51. Порядок вирішення спірних питань, пов'язаних із створенням і діяльністю об'єднань громадян.
52. Діяльність об'єднань громадян по реалізації прав і свобод та законних інтересів громадян.
53. Процедура притягнення до відповідальності об'єднань громадян та порядок припинення їх діяльності.
54. Організація і структура Конституційного Суду України.
55. Порядок відкриття конституційного провадження.
56. Конституційна скарга.
57. Процедура розгляду конституційних подань, конституційних звернень та конституційних скарг.
58. Прийняття рішень та дача висновків Конституційним Судом України.

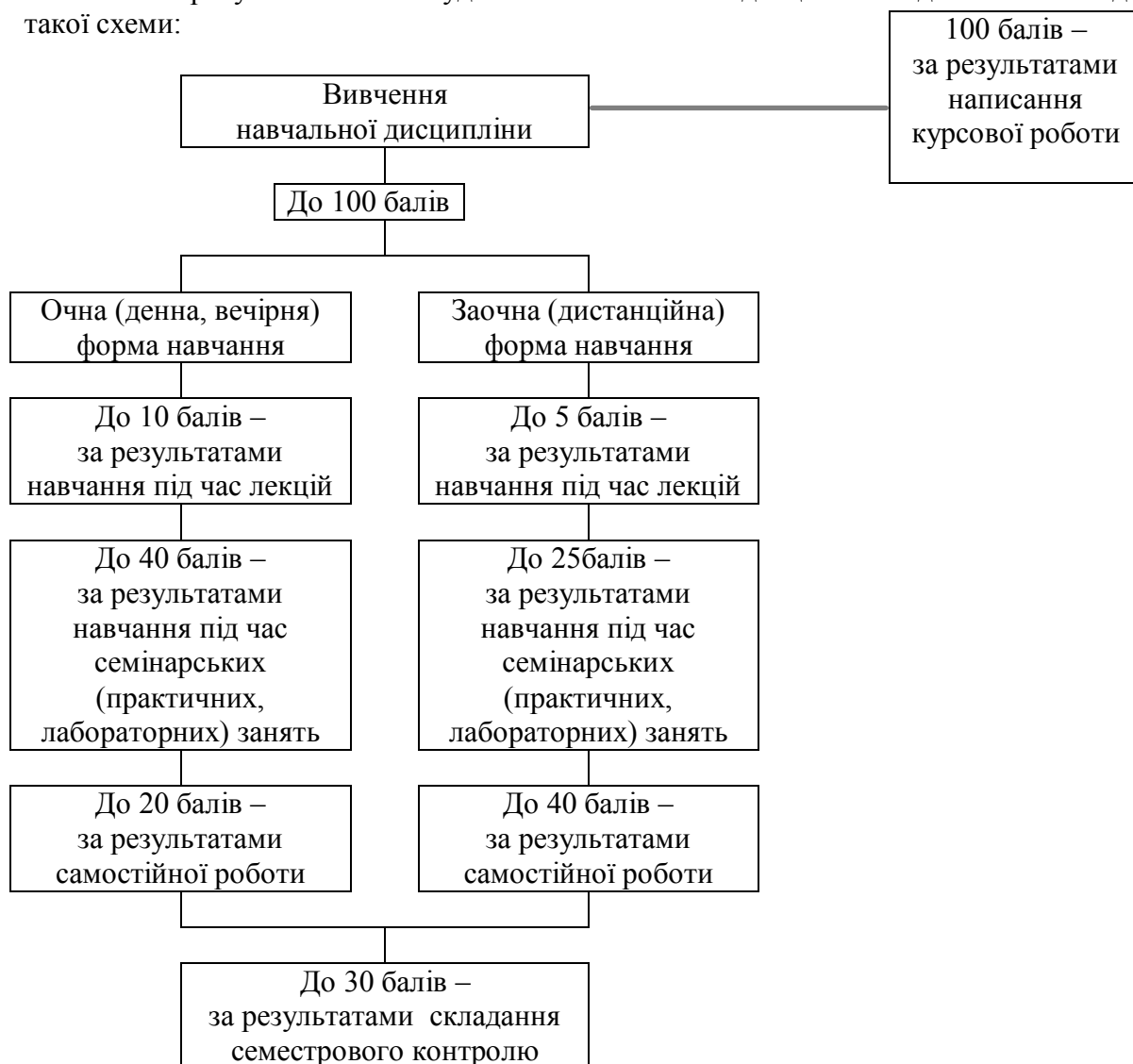
1.6.2. Приклад залікового білету

1. **1.** Найбільш повно предмет конституційного процесуального права України можна визначити як:
- а) найбільш важливі суспільні відносини у політичній та інших сферах суспільного і державного ладу;
 - б) суспільні відносини, пов'язані із реалізацією матеріальних конституційно-правових норм;
 - в) суспільні відносини, пов'язані із реалізацією особистих немайнових прав громадян України;
 - г) найбільш важливі аспекти процесуальної діяльності Верховної Ради України;
 - д) сукупність процесуальних норм, що регулюють діяльності Конституційного Суду України.

....

2. Схема нарахування балів

2.1. Наррахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

2.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 5 лекцій за заочною формою навчання.

Отже, студент може набрати під час лекцій таку кількість балів:

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій				
			1	2	3	4	5
1.	Заочна	5	1	2	3	4	5

2.3. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 1 семінарське заняття за заочною формою навчання.

За результатами семінарського (практичного, лабораторного) заняття кожному студенту до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань студентів наведені у п.4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (затвердженого 18 лютого 2019 року, протокол № 8).

2.4. Перерозподіл кількості балів в межах максимально можливої кількості балів за самостійну роботу студентів та виконання індивідуальних завдань, наведено в наступній таблиці:

№ з/п	8 тем	Номер теми							Усього балів
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
1.	Максимальна кількість балів за самостійну роботу	4	6	6	4	4	6	6	36
2.	Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання	4							4
	Усього балів								40

3. Рекомендовані джерела

Тема 1. Конституційне процесуальне право як галузь права, юридична наука та навчальна дисципліна

1. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 року № 254 к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Бисага Ю. М., Гомонай В. В., Чечерський В. І Конституційно-процесуальне право України. Ужгород : Ліра, 2008. 307 с.
3. Лисенков С. Л. Основи конституційного процесуального права. Навчальний посібник. К.: «Юрисконсульт», 2007. 270 с.
4. Перепелюк В. Г. Конституційні процедури. Державно – процесуальне право: Навчальний посібник. Чернівці: Рута, 2004. 350 с.
5. Погорілко В. Ф. Конституційне право України. Академічний курс: Підруч.: У 2 т. / Погорілко В.Ф., Федоренко В.Л.; за ред. В.Ф. Погорілка. Т. 1. К.: ТОВ „Видавництво „Юридична думка”, 2006. 544 с.
6. Совгіря О. В. Конституційно-процесуальне право України: навч. посібник К. : Юрінком Інтер, 2010. 536с.
7. Спінчевська О.М. Конституційний юрисдикційний процес в Україні: сучасний стан та перспективи удосконалення. К.: КНТ, 2022. 246 с. URL: https://ccu.gov.ua/sites/default/files/spinchevska_o.m._konstytuciynyy_yurysdykciynyy_proces_v_ukrayini_2022.pdf

Тема 2 . Виборчий та референдний процеси в Україні

1. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 року № 254 к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Кодекс адміністративного судочинства України від 6.07.2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>
3. Виборчий кодекс України від 19.12.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20>
4. Про всеукраїнський референдум: Закон України від 26.01.2021 № 1135-IX. URL:

- <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1135-20#Text>
5. Про Державний реєстр виборців: Закон України від 22.02.2007 № 698-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-16#Text>
 6. Про Центральну виборчу комісію: Закон України від 30.06.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-15#Text>
 7. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 57 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про всеукраїнський референдум» від 26 квітня 2018 р. № 4-р/2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v004p710-18#Text>
 8. Бакумов О. С. Конституційне право громадян України на участь у виборах і референдумах та проблеми його реалізації : монографія. Х. : Право, 2015. 248 с.
 9. Виборче право України: навч. посібник / за ред. В.Ф. Погорілка, М.І. Ставнічук / НАН України; Інститут держави і права ім. В.М.Корецького. К. : Парламентське видавництво, 2003. 383с.
 10. Галус О.О., Рижук І.В., Бригінець О.О. Впровадження принципу гендерної рівності в бюджетному процесі та при формуванні органів публічної влади в межах антикорупційної політики. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка*. 2021. № 3(95). С.141-153. URL: <https://journal.lduvs.lg.ua/index.php/journal/issue/view/64/83>
 11. Галус О.О. *Форми безпосереднього народовладдя в Україні: монографія; наук. ред. Г. О. Мурашин. Хмельницький: Видавництво Хмельницького університету управління та права, 2013. 214 с.*
 12. Конституційне право України. Академічний курс: підручник: У 2 т. / за заг. ред. Ю.С. Шемшученка. Т.2. К.: ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2008. 800 с.
 13. Конституційно-правові форми безпосередньої демократії в Україні: проблеми теорії і практики / за заг. ред. В.Ф.Погорілка. К.: Інститут держави і права ім. В.М.Корецького НАН України, 2001. 356 с.
 14. Погорілко В. Ф. Референдне право України: навч. посіб. для студ. ВНЗ / В.Ф. Погорілко, В.Л. Федоренко / НАН України; Інститут держави і права ім. В.М.Корецького; Київський ун-т права НАН України. К. : Ліра-К, 2006. 364 с.
 15. Публічна влада в Україні : проблемні аспекти та шляхи вдосконалення : колективна монографія. // Колектив авторів : д.ю.н., доцент О. М. Буханевич (§ 1.2), к.ю.н., доцент А. М. Івановська (§ 1.4.), к.ю.н., доцент І. Л. Литвиненко (§ 2.1., § 2.3.), к.ю.н., доцент І. П. Сторожук (§ 2.4), к.ю.н., доцент О. О. Галус (§ 3.1., § 3.2.), к.ю.н. І. В. Рижук (§ 1.1., § 1.3.), ст. викладач А. М. Токар (§ 1.3., § 2.2.), ст. викладач М. З. Берцюх (§ 2.5.) / за заг. ред. доктора юридичних наук, доцента Буханевича О. М. Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2018. 420 с.

Тема 3. Процесуальні основи роботи Верховної Ради України

1. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 року № 254 к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Про комітети Верховної Ради України: Закон України від 4.04.1995 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116/95-%E2%F0#Text>
3. Про особливу процедуру усунення Президента України з поста (імпичмент): Закон України від 10.09.2019 № 39-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/39-20#Text>
4. Про правотворчу діяльність: Закон України від 24.08.2023 № 3354-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3354-20#Text>
5. Про Регламент Верховної Ради України: Закон України від 10.02.2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17#Text>
6. Про статус народного депутата України: Закон України від 17.11.1992 № 2790-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2790-12#Text>
7. Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України: Закон України від 19.12.2019 № 400-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/400->

20#Text

8. Про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України та призначення позачергових виборів: Указ Президента України від 21.05.2019 № 303/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/303/2019#Text>
9. Рішення Конституційного Суду України від 13 травня 1997 року (у справі щодо несумісності депутатського мандата). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v001p710-97#Text>
10. Рішення Конституційного Суду України від 7 липня 1998 року (справа щодо порядку голосування та повторного розгляду законів Верховною Радою України). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v011p710-98#Text>
11. Рішення Конституційного Суду України від 17.09.2008 № 16-рп/2008 (справа про коаліцію депутатських фракцій у Верховній Раді України). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v016p710-08#Text>
12. Рішення Конституційного суду України від 20.06.2019 № 6-р/2019 у справі за конституційним поданням 62 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Указу Президента України „Про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України та призначення позачергових виборів“). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v006p710-19#Text>
13. Бригінець О.О., Галус О.О., Рижук І.В. Вирішення проблем правового регулювання окремих стадій законодавчого процесу в Україні з урахуванням зарубіжного досвіду. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Дідоренка*. 2021. № 4 (96). С. 35-45. URL: <https://journal.lduvs.lg.ua/index.php/journal/article/view/1430/1303>
14. Галус О.О., Рижук І.В., Бригінець О.О. Впровадження принципу гендерної рівності в бюджетному процесі та при формуванні органів публічної влади в межах антикорупційної політики. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка*. 2021. № 3(95). С.141-153. URL: <https://journal.lduvs.lg.ua/index.php/journal/issue/view/64/83>
15. Івановська А.М., Галус О.О., Рижук І.В. Право на інформацію про діяльність органів публічної влади: окремі теоретико-правові аспекти. *Економіка. Фінанси. Право*. 2021. № 8. С. 9-15. URL: https://www.researchgate.net/publication/354534213_The_right_to_information_about_the_activities_of_public_authorities_certain_theoretical_and_legal_aspects/fulltext/613e003211e9c168f2c73828/The-right-to-information-about-the-activities-of-public-authorities-certain-theoretical-and-legal-aspects.pdf
16. Конституційне право України. Академічний курс: підручник: У 2 т. / за заг. ред. Ю.С. Шемшученка. Т.2. К.: ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2008. 800 с.
17. Магновський І. Й. Правова природа парламентських процедур: загальнотеоретичний аспект. *Правова система: теорія і практика*. 2019. №1. С. 45-48. URL: <http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2019/1/13.pdf>
18. Олуйко В. М. Парламентське право України: Проблеми теорії та практики / Верховна Рада України; Хмельницький ін-т регіонального управління та права. К. : Юрінком Інтер, 2004. 216 с.
19. Органи державної влади в Україні: структура, функції і тенденції розвитку: навч. посібник / Нижник Н. Р., Дубенко С. Д., Плахотнюк Н. Г. та ін. / Київський регіональний центр Академії правових наук України, Кафедра держ. управління і менеджменту Української академії держ. управління при Президентові України, Кафедра держ. управління Івано- Франківського національного технічного ун-ту нафти і газу / Н.Р. Нижник (заг.ред.). К. : ЗАТ "НІЧЛАВА", 2003. 284 с.
20. Парламентське право України: навч. посіб. / Ярмиш О. Н., Марцеляк О. В., Коломієць Ю. М. / Харківський національний ун-т внутрішніх справ. Х. : ХНУВС, 2007. 498с.
21. Погорілко В. Ф., Кривенко Л. Т., Григорук Н. Г., Батанов О. В. Авер'янов В. Б. Органи державної влади України / Інститут держави і права ім. В.М.Корецького НАН України / В.Ф. Погорілко (ред.). К., 2002. 592 с.
22. Публічна влада в Україні : проблемні аспекти та шляхи вдосконалення : колективна

монографія. // Колектив авторів : д.ю.н., доцент О. М. Буханевич (§ 1.2), к.ю.н., доцент А. М. Івановська (§ 1.4.), к.ю.н., доцент І. Л. Литвиненко (§ 2.1., § 2.3.), к.ю.н., доцент І. П. Сторожук (§ 2.4), к.ю.н., доцент О. О. Галус (§ 3.1., § 3.2.), к.ю.н. І. В. Рижук (§ 1.1., § 1.3.), ст. викладач А. М. Токар (§ 1.3., § 2.2.), ст. викладач М. З. Берцюх (§ 2.5.) / за заг. ред. доктора юридичних наук, доцента Буханевича О. М. Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2018. 420 с.

23. Ющик О.І. Теоретичні основи законодавчого процесу: монографія. К.: Парламентське вид-во, 2004. 519 с.

Тема 4. Процесуальна регламентація діяльності Президента України та органів виконавчої влади

1. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 року № 254 к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>
3. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>
4. Про особливу процедуру усунення Президента України з поста (імпічмент): Закон України від 10.09.2019 № 39-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/39-20#Text>
5. Про правотворчу діяльність: Закон України від 24.08.2023 № 3354-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3354-20#Text>
6. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>
7. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 р. № 586-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>
8. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
9. Про Раду національної безпеки і оборони: Закон України від 5 березня 1998 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183/98-%D0%B2%D1%80#Text>
10. Про столицю України – місто-герой Київ: Закон України від 15.01.1999 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/401-14#Text>
11. Про Автономну Республіку Крим: Закон України від 17.03.1995 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/95/95-%D0%B2%D1%80#Text>
12. Про Положення про Офіс Президента України: Указ Президента України від 25.06.2019 № 436/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436/2019#Text>
13. Про Положення про порядок підготовки та внесення проектів актів Президента України: Указ Президента України від 15.11.2006 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/970/2006#Text>
14. Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності: Указ Президента України від 10.06.1997 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/503/97#Text>
15. Про затвердження Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади: Постанова КМУ від 28.12.1992 р. №731. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/731-92-%D0%BF#Text>
16. Рішення Конституційного Суду від 10.12.2003 р. N 19-рп/2003 (справа щодо недоторканності та імпічменту Президента України). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v019p710-03#Text>
17. Рішення Конституційного Суду від 25.12.2003 р. N 22-рп/2003 (справа щодо строків перебування на посту Президента України). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v022p710-03#Text>
18. Рішення Конституційного Суду від 13.10.2005 р. N 9-рп/2005 (справа про особливості здійснення виконавчої влади та місцевого самоврядування в районах міста Києва). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v009p710-05#Text>

19. Івановська А.М., Галус О.О., Рижук І.В. Право на інформацію про діяльність органів публічної влади: окремі теоретико-правові аспекти. *Економіка. Фінанси. Право*. 2021. № 8. С. 9-15. URL: https://www.researchgate.net/publication/354534213_The_right_to_information_about_the_activities_of_public_authorities_certain_theoretical_and_legal_aspects/fulltext/613e003211e9c168f2c73828/The-right-to-information-about-the-activities-of-public-authorities-certain-theoretical-and-legal-aspects.pdf
20. Зозуля О.І. Секретаріат Президента України: нормативно-правові засади організації та діяльності: монографія / За ред. О.В. Марцеляка. Х.: Харків юридичний, 2008. 304 с.
21. Конституційне право України. Академічний курс: підручник: У 2 т. / за заг. ред. Ю.С. Шемшученка. Т.2. К.: ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2008. 800 с.
22. Науково-практичний коментар до Закону України «Про адміністративну процедуру» / авт. колектив: Андрійко О. Ф., Бевзенко В. М. та ін.; за заг. ред. Тимощука В. П. Київ, 2023. 545 с.
23. Публічна влада в Україні : проблемні аспекти та шляхи вдосконалення : колективна монографія. // Колектив авторів : д.ю.н., доцент О. М. Буханевич (§ 1.2), к.ю.н., доцент А. М. Івановська (§ 1.4.), к.ю.н., доцент І. Л. Литвиненко (§ 2.1., § 2.3.), к.ю.н., доцент І. П. Сторожук (§ 2.4), к.ю.н., доцент О. О. Галус (§ 3.1., § 3.2.), к.ю.н. І. В. Рижук (§ 1.1., § 1.3.), ст. викладач А. М. Токар (§ 1.3., § 2.2.), ст. викладач М. З. Берцюх (§ 2.5.) / за заг. ред. доктора юридичних наук, доцента Буханевича О. М. Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2018. 420 с.
24. Тимошук В.П. Адміністративні акти: процедура прийняття та припинення дії : Монографія. К.: «Конус-Ю», 2010. 296 с. URL: <https://pravo.org.ua/wp-content/uploads/2020/10/admin-akty-tymoschuk-2010.pdf>

Тема 5. Конституційно – процесуальні аспекти правового статусу громадянина України

1. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 року № 254 к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Про адміністративну процедуру: Закон України від 17.02.2022 № 2073-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text>
3. Про громадянство України: Закон України від 18.01.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14#Text>
4. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території: Закон України: від 15.04.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1207-18#Text>
5. Про звернення громадян: Закон України від 2.10.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text>
6. Питання організації виконання Закону України «Про громадянство України» та Про затвердження Положення про Комісію при Президентові України з питань громадянства: Указ Президента України від 27.03.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/215/2001#Text>
7. Про затвердження Інструкції з діловодства за зверненнями громадян в органах державної влади і місцевого самоврядування: Постанова Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997 року № 348 з наступними змінами і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/348-97-%D0%BF#Text>
8. Рішення Конституційного Суду від 19.04.2001 р. N 4-рп/2001 (справа щодо завчасного сповіщення про мирні зібрання). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v004p710-01#Text>
9. Конституційне право України. Академічний курс: підручник: У 2 т. / за заг. ред. Ю.С. Шемшученка. Т.2. К.: ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2008. 800 с.
10. Конституційні права, свободи і обов'язки людини і громадянина в Україні / за редакцією академіка НАН України Ю.С. Шемшученка. К.: Видавництво «Юридична думка», 2008.

252 с.

11. Науково-практичний коментар до Закону України «Про адміністративну процедуру» / авт. колектив: Андрійко О. Ф., Бевзенко В. М. та ін.; за заг. ред. Тимощука В. П. Київ, 2023. 545 с.
12. Совгіря О. В. Конституційно-процесуальне право України: навч. посібник / О. В. Совгіря. К. : Юрінком Інтер, 2010. 536с.

Тема 6. Процесуальні аспекти заснування та діяльності громадських формувань

1. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 року № 254 к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-Х. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
4. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
5. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо заборони політичних партій: Закон України від 03.05.2022 № 2243-ІХ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2243-20#Text>
6. Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки: Закон України від 09.04.2015 № 317-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/317-19#Text>
7. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text>
8. Про політичні партії в Україні: Закон України від 05.04.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14#Text>
9. Рішення Конституційного Суду України від 3 березня 1998 року (справа про об'єднання громадян в Автономній Республіці Крим). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v002p710-98#Text>
10. Рішення Конституційного Суду України від 12.06.2007 р. N 2-рп/2007 (справа про утворення політичних партій в Україні). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v002p710-07#Text>
11. Бернацький Б. Національні та європейські стандарти щодо заборони політичних партій. *Український часопис конституційного права*. 2018. №4. С. 84–94. URL: <https://www.constjournal.com/pub/4-2018/natsionalni-yevropeiski-standarty-shchodo-zaborony-politychnykh-partii/>
12. Кафарський В.І. Політичні партії України: конституційно-правове регулювання організації та діяльності / Володимир Іванович Кафарський. – К.: Логос, 2008. 560 с.

Тема 7. Конституційне провадження

1. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 року № 254 к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13.07.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#Text>
3. Регламент Конституційного Суду України, затверджений Рішенням Конституційного Суду України 22.02.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0001710-18#Text>
4. Івановська А. М. Правові засади функціонування Конституційного Суду України : монографія. Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2013. 223 с.
5. Івановська А.М. Конституційний контроль : теорія та практика реалізації : монографія. Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова 2020. 396 с.

6. Івановська А.М. Конституційний контроль в системі державного контролю : монографія. Харків : Право. 2021. 485 с.
7. Івановська А.М., Галус О.О., Рижук І.В. Право на інформацію про діяльність органів публічної влади: окремі теоретико-правові аспекти. *Економіка. Фінанси. Право*. 2021. № 8. С. 9-15. URL: https://www.researchgate.net/publication/354534213_The_right_to_information_about_the_activities_of_public_authorities_certain_theoretical_and_legal_aspects/fulltext/613e003211e9c168f2c73828/The-right-to-information-about-the-activities-of-public-authorities-certain-theoretical-and-legal-aspects.pdf
8. Органи державної влади в Україні: структура, функції і тенденції розвитку: навч. посібник / Нижник Н. Р., Дубенко С. Д., Плахотнюк Н. Г. та ін. / Київський регіональний центр Академії правових наук України, Кафедра держ. управління і менеджменту Української академії держ. управління при Президентові України, Кафедра держ. управління Івано-Франківського національного технічного ун-ту нафти і газу / Н.Р. Нижник (заг.ред.). К. : ЗАТ "НІЧЛАВА", 2003. 284с.
9. Перепелюк В. Г. Конституційні процедури. Державно – процесуальне право: Навчальний посібник. Чернівці: Рута, 2004. 350 с.
10. Погорілко В. Ф., Кривенко Л. Т., Григорук Н. Г., Батанов О. В. Авер'янов В. Б. Органи державної влади України / Інститут держави і права ім. В.М.Корецького НАН України / В.Ф. Погорілко (ред.). К., 2002. 592с.
11. Публічна влада в Україні : проблемні аспекти та шляхи вдосконалення : колективна монографія. // Колектив авторів : д.ю.н., доцент О. М. Буханевич (§ 1.2), к.ю.н., доцент А. М. Івановська (§ 1.4.), к.ю.н., доцент І. Л. Литвиненко (§ 2.1., § 2.3.), к.ю.н., доцент І. П. Сторожук (§ 2.4), к.ю.н., доцент О. О. Галус (§ 3.1., § 3.2.), к.ю.н. І. В. Рижук (§ 1.1., § 1.3.), ст. викладач А. М. Токар (§ 1.3., § 2.2.), ст. викладач М. З. Берцюх (§ 2.5.) / за заг. ред. доктора юридичних наук, доцента Буханевича О. М. Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2018. 420 с.
12. Совгіря О. В. Конституційно-процесуальне право України: навч. посібник / О. В. Совгіря. К. : Юрінком Інтер, 2010. 536с.
13. Спінчевська О.М. Конституційний юрисдикційний процес в Україні: сучасний стан та перспективи удосконалення. К.: КНТ, 2022. 246 с. URL: https://ccu.gov.ua/sites/default/files/spinchevska_o.m._konstytuciyuu_yurysdykciynuu_process_v_ukrayini_2022.pdf
14. Цимбалістий Т. О. Конституційна юстиція: навч.-метод. посібник для студ. вищ. навч. закладів спец. "правознавство" / Т. О. Цимбалістий / Тернопільський національний економічний ун-т. Тернопіль : Економічна думка, 2007. 200 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/8401/1/%d0%9f%d0%be%d1%81%d1%96%d0%b1%d0%bd%d0%b8%d0%ba%20_%d0%9a%d0%b8%d1%97%d0%b2.pdf
15. Шевчук С. Основи конституційної юриспруденції. Харків: Консум, 2002. 296 с.
16. Шевчук С. Судова правотворчість: світовий досвід і перспективи в Україні. К. : Реферат, 2007. 640 с. URL: https://e-pidruchniki.com/book/12_sydova_pravotvorchist_svitovii_dosvid_i_perspektivi_v_ukraini

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://www.rada.gov.ua>
2. <http://www.president.gov.ua>
3. <http://www.kmu.gov.ua>
4. <http://cvk.gov.ua>
5. <http://nbuv.gov.ua/>
6. <http://gntb.gov.ua/ua/>
7. <http://www.adm.km.ua/>
8. <http://km-oblrada.gov.ua/>
9. <http://www.khmelnysky.com/>

ОНОВЛЕНО:

Доцент кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права,
кандидат юридичних наук, доцент

28 серпня 2023 року

Олена ГАЛУС

СХВАЛЕНО:

Схвалено кафедрою конституційного, адміністративного та фінансового права
28 серпня 2023 року, протокол № 1.

Завідувач кафедри конституційного, адміністративного та
фінансового права

28 серпня 2023 року

Олександр БУХАНЕВИЧ